

Apstiprināts ar Latvijas Bibliotēku padomes
2023.gada 15.novembra sēdes lēmumu

AKREDITĀCIJAS ATZINUMS

Liepājas Centrālajai Zinātniskajai bibliotēkai

Liepājas Centrālā Zinātniskā bibliotēka (turpmāk tekstā – bibliotēka) ir Liepājas pilsētas pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura darbojas kā koordinējošais metodiskais centrs Liepājas pilsētas un Lejaskurzemes novada pašvaldību bibliotēkām. Bibliotēku akreditācijas ekspertu komisija (Astra Pumpura, Dzintra Punga, Vineta Baško) izvērtēja bibliotēkas atbilstību akreditācijas nosacījumiem **reģiona galvenās bibliotēkas** statusā pēc akreditācijas termiņa beigām atbilstoši Bibliotēku likuma 9., 10.un 12.pantam un Ministru kabineta 2006.gada 29.augusta noteikumiem Nr.709 „Bibliotēku akreditācijas noteikumi” un konstatēja:

Kritērijs	Atbilst	Daļēji	Neatbilst	Pamatojums. Piezīmes
Bibliotēkas akreditācijas ieteikumi par iepriekšējo periodu ir izpildīti.		X		Kopkataloga veidošanā nepiedalās 12 izglītības iestāžu bibliotēkas. Nav veikta ēkas pārbūve un paplašināšana, bet veikts remonts lielākajā daļā telpu. Tiek plānota ēkas piebūve. Pagrabstāva remontdarbus plānots sākt 2023. gada rudenī.
Plānošanas dokumenti un iekšējie normatīvie dokumenti				
Bibliotēkai ir izstrādāts vidēja termiņa plānošanas dokuments.	X			Liepājas CZB attīstības stratēģija 2023.-2027.gadam.

Bibliotēkas darbības mērķi aptver visas funkcijas.	X			
Bibliotēkai ir izstrādāts gada darba plāns un detalizēti darba plāni, pasākumu plāni, kas atspoguļo bibliotēkas darbu.	X			
Bibliotēkai ir izstrādāti un apstiprināti bibliotēkas darbību reglamentējoši pamatdokumenti.	X			
Bibliotēkas nolikums nosaka bibliotēkas darba organizāciju, funkcijas, tiesības un pienākumus.	X			
Bibliotēkas lietošanas noteikumos skaidri definēta bibliotēkas lietošanas kārtība, lietotāju tiesības un pienākumi.	X			Aktualizēt bibliotēkas lietošanas noteikumus. Pārskatīt un precizēt lietotāju tiesības (4.1.7. punkts, 5.7. punkts). Izvērtēt nepieciešamību lietošanas noteikumos atspoguļot maksas pakalpojumu apmēru.
Bibliotēkā ir izstrādāti un apstiprināti informācijas tehnoloģiju lietošanas noteikumi.	X			
Bibliotēkai ir apstiprināts maksas pakalpojumu cenrādis.	X			
Bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi ir publiski pieejami.	X			
Bibliotēkas personāls				
Bibliotēkas struktūra un darbinieku skaits nodrošina visu bibliotēkas funkciju sekmīgu veikšanu.	X			29 darbinieki pilnā slodzē.
Visiem darbiniekiem tika nodrošināta profesionālā pilnveide, darbinieki var piedāvāt kvalitatīvus bibliotekāros pakalpojumus.	X			

Bibliotēkai ir izstrādāts profesionālās pilnveides plāns bibliotekārā darba jomās.	X			
Bibliotēkas finansiālā nodrošinājuma dinamika pārskata periodā (3 gadi)				
Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un veicina bibliotēkas attīstību.	X			Finansējums pārskata periodā pieaudzis par 11 %.
Krājuma komplektēšanai piešķirtais pašvaldības finansējums nodrošina kvalitatīva krājuma veidošanu ilgtermiņā.	X			Finansējums pārskata periodā pieaudzis par 12 %.
Bibliotēka iesaistās projektu konkursos, piesaistot papildu līdzekļus.	X			Sadarbības partneri Lietuvas pārobežu projektā „Inovatīvu risinājumu attīstība bibliotēkās dažādu paaudžu apmeklētājiem pierobežas reģionā” 2018., 2019.g.
Darbības pamatrādītāji periodā (3 gadi)	2020	2021	2022	
Bibliotēkas lietotāju skaits.	4480	3687	3962	Samazinājies par 12 %
Apmeklējums (fiziskais).	67065	52470	57840	Samazinājies par 14 %
Izsniegums.	159669	134090	183698	Palielinājies par 15 %
Informācijas resursi (krājums, datubāzes)				1.
Bibliotēkai ir izstrādāta krājuma komplektēšanas koncepcija, kura atbilst bibliotēkas mērķu sasniegšanai un sabiedrības vajadzību nodrošināšanai.	X			
Krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar koncepciju.	X			
Krājuma izvērtēšana notiek regulāri, pietiekamā apjomā.	X			Krājumā ir 327 640 vienības.

Krājuma fiziskā kvalitāte ir laba.		X		Izvērtēt lasītavas krājuma kvalitāti un apjomu.
Krājums ir lietotājiem ērti pieejams un aplūkojams.	X			Izvērtēt iespēju daļu lasītavas krājuma iepludināt nozaru literatūras krājumā.
Krājums nodrošina dažādu iedzīvotāju grupu intereses.	X			
Daiļliteratūras žanru aptvērumus ir plašs.	X			
Krājums bērniem un pusaudžiem tiek komplektēts pietiekamā apjomā, nodrošina visu vecuma grupu intereses.	X			
Uzziņu un nozaru literatūras krājums ir daudzveidīgs un aktuāls.	X			
Krājuma komplektēšana notiek regulāri.	X			
Bibliotēkas abonēto periodisko izdevumu abonēšanai izlietoti aptuveni 1/3 no finansējuma krājuma komplektēšanai, kas atbilst sabalansēta krājuma veidošanas principiem.	X			
Krājuma apgrozība ir augsta.		X		Grāmatu krājuma apgrozības koeficients ir 0,8 – vidēja apgrozība.
Bibliotēkā ir pieejami un tiek popularizēti multimedijālie materiāli.	X			
Bibliotēkā ir pieejamas un aktīvi tiek popularizētas tiešsaistes datubāzes.	X			Pārskata periodā 2020.-2022.g. Letonika – 1740 sesijas, 3611 skatījumi, News – 808 skatījumi, Britannica – 58584 sesijas, Lursoft – 219 sesijas.
Pārskata periodā ir savākti, apkopoti un aprakstīti vietējā kultūras mantojuma (novadpētniecības) materiāli.	X			Novadpētniecības datubāzē ir 171 781 ieraksti.

				Pasākumu skaits pārskata periodā – 13, izstādes – 33.
Elektroniskā kataloga, e-resursu veidošana				
Bibliotēka strādā ar bibliotēku informācijas sistēmu (turpmāk - BIS) ALISE, izmanto visas sistēmas moduļu iespējas.	X			https://liepaja.biblioteka.lv/Alise/lv/home.a spX
Krājuma inventarizācija tika veikta atbilstoši normatīvajos aktos paredzētajam termiņam.	X			Krājuma inventarizācija tika veikta 2017., 2018.g., izmantojot BIS ALISE.
Bibliotēka veido reģiona elektronisko kopkatalogu, dati pilnībā ir atspoguļoti kopkatalogā, resursi ir pieejami tiešsaistē.		X		Kopkatalogā ir atspoguļoti 86% no krājuma (jārekatalogizē senais Fišera fonds). Kopkatalogā ir pieejama informācija arī par 22 izglītības iestāžu bibliotēku krājumiem.
Reģiona bibliotēku krājumu rekatalogizācija ir pabeigta.	X			Krājumu rekatalogizācija pabeigta.
Bibliotēka veido reģiona kultūras mantojuma (novadpētniecības) datubāzi.	X			
Bibliotēka veido informatīvo materiālu lietotājiem par digitalizētajiem kultūras mantojuma tiešsaistes resursiem.	X			
Bibliotēkas kopkataloga ierakstu kvalitāte ir laba, regulāri tiek veikta kontrole un rediģēšana.	X			
Bibliotēkas publicitāte. Informācija par bibliotēku tīmekļa vietnē				http://www.liepajasczb.lv/
Bibliotēkas tīmekļa vietnē lietotājiem tiek sniegta aktuāla informācija par bibliotēkas lietošanas noteikumiem, darba	X			Bibliotēkai jauna tīmekļa vietne kopš 2022. gada. Bibliotēka ir ieguvusi

laiku, pakalpojumiem, informācijas resursiem, kontaktinformācija.				mobilažām ierīcēm draudzīga dizaina un plašākas funkcionalitātes vidi informācijas sniegšanai lasītājiem.
Tīmekļa vietnē ir informācija par visām reģiona novadu pašvaldības bibliotēkām, saturs tiek uzturēts un atjaunots regulāri.	X			
Bibliotēkas tīmekļa vietnē darbojas tulkošanas rīks.			X	Nedarbojas.
Informācija par bibliotēku ir pieejama arī vietējos preses izdevumos, kā arī informatīvo bukletu un afišu veidā. Aktuālā informācija tiek ievietota arī sociālajos tīklos.	X			Regulāra sadarbība ar portāliem www.liepaja.lv , www.liepajaskultura.lv , www.liepajniekiem.lv , www.irliepaja.lv , laikrakstiem “Kurzemes Vārds”, “Katram Liepājniekam”. <i>Facebook, Instagram.</i>
Bibliotēkas pakalpojumi un rīkotie pasākumi				
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja lasīšanas veicināšanas un kultūras mantojuma popularizēšanas pasākumus (jauno grāmatu dienas, tikšanās ar literātiem, Grāmatu svētki, Dzejas dienas, novadam veltīti pasākumi).	X			259 izstādes, 81 pasākums. Kurzemes bibliotekāru konference “LAIKS. CILVĒKI. BIBLIOTĒKA.”, Dzejas dienas, projekts “Zenit stāsti”, foto orientēšanās konkurss “Mana Liepāja” grāmatu atvēršanas u.c. tematiski pasākumi.
Pārskata periodā bibliotēka aktīvi iesaistījās pašvaldības rīkotajos pasākumos, sadarbojās ar pilsētas kultūras u.c. pašvaldības iestādēm, NVO.	X			Sadarbojas ar LNB Atbalsta biedrību, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroju Latvijā, Liepājas muzeju, Liepājas Universitātes Kurzemes Humanitāro institūtu, Vācu biedrību Liepājā, u.c. kultūras un izglītības iestādēm.

Bibliotēkā regulāri notika lietotāju konsultēšana un mācības darbam ar datoru, mācības un konsultēšana par datubāzu, digitālo resursu, e-pakalpojumu izmantošanu.	X			Grupu apmācības, licencētas programmas, senioru apmācība, "Informatīvi izglītojošas nodarbības datoru lietošanā un informācijas meklēšanā", daudzveidīgas aktivitātes digitālās nedēļas ietvaros, kā arī individuālas konsultācijas.
Krājuma izsniegšana un saņemšana Bibliotēkā notiek automatizēti. Tiešsaistē darbojas attālais pakalpojums lietotājiem – grāmatu rezervēšana/pasūtīšana un grāmatu termiņa pagarināšana.	X			Autorizācija rīki izsniegti 4501 lasītājam.
Bibliotēka izmanto un piedāvā starpbibliotēku abonementa pakalpojumus.	X			2022.gadā SBA no 56 uz citām bibliotēkām - 440.
Bibliotēka nodrošina novada pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību.	X			
Bibliotēkas darbiniekiem ir laba informācijpratības.	X			
Bibliotēkā ir uzskatāmi izvietoti informatīvie materiāli par pakalpojumiem, pasākumiem, mācībām.	X			
Apmeklētāju atsauksmes Ierosinājumu/atsauksmju burtnīcā par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem ir pozitīvas.	X			
Bibliotēkas darba laiks nodrošina iedzīvotājiem iespēju izmantot pakalpojumus darba dienās arī pēc plkst. 17:00 vai brīvdienā.	X			Pirmdiena- Ceturtdiena 11:00- 19:00 Piektdiena 9:00-17:00 Sestdiena 9:00-16:00.
Tika veiktas aptaujas, lai noskaidrotu iedzīvotāju viedokli un ierosinājumus par bibliotēkas darbu.	X			2018. g. iedzīvotāju aptauja - viedoklis par mūsdienīgas bibliotēkas nepieciešamību,

				2023. g. lasītāju anketēšana par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem.
Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi būtiski sekmē iedzīvotāju mūžizglītību.	X			Atbalsta formālo, neformālo un interešu izglītību.
Darbs ar bērniem un jauniešiem				
Bibliotēkā ir struktūrvienība - Bērnu apkalpošanas nodaļa, kuras darbs orientēts uz pirmskolas vecuma bērnu, skolēnu no 1.līdz 9.klasei, vecāku, pedagogu un citus interesentu apkalpošanu.	X			Darbu ar bērniem un jauniešiem veic bibliotēkas filiāle "Vecliepājas rūķis", sadarbojoties ar LCZB speciālistiem.
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas un lasīšanas veicināšanas pasākumus; īstenoja lasīšanas veicināšanas pasākumu programmu bērniem un pusaudžiem.	X			Prioritāte - bērnu un jauniešu informācijpratības attīstīšana. Bibliotēkas Reģionālajā mācību centrā nodarbību cikls vispārizglītojošo skolu skolēniem par informācijas meklēšanas iespējām bibliotēkai pieejamos elektroniskajos resursos un krājumā, ekskursijas, konkursi.
Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar pilsētas izglītības iestādēm.	X			Pedagogu informēšana par jaunāko literatūru. Sadarbība projektu īstenošanā un mācību procesa pilnveidošanā.
Darbs ar bērniem un jauniešiem ir labā līmenī.	X			
Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšana. Metodiskais darbs				
Metodiskā darba funkcijas un konsultācijas reģiona pašvaldību bibliotēkām ietilpst bibliotēkas darbinieku amata pienākumos.	X			Metodiskais darbs aptver Dienvidkurzemes novada 33 bibliotēkas, 2 pakalpojumu sniegšanas vietas un 5 filiālbibliotēkas.

Bibliotēka veica bērnu bibliotēkārās apkalpošanas darba koordināciju reģiona bibliotēkās, regulāri sniedza informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem.	X			Lasīšanas aktivitāšu koordinācija, sistemātiska bibliotēkuru informēšana par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem. Latvijas valsts mēroga konkurss V. Caunes balvai "Gada bibliotēkārās darbā ar bērniem un jauniešiem".
Bibliotēka organizēja bibliotēkārā darba praktikumus jaunatnācējiem, individuālās apmācības bibliotekāriem par dažādiem bibliotēkārā darba jautājumiem, konsultēja uzziņu un informācijas darbā reģiona bibliotēku darbiniekus.	X			Galvenokārt individuāls darbs ar jaunajiem bibliotekāriem. Ieteicams izstrādāt sistematizētu programmu jauno darbinieku apmācībai.
Bibliotēka sekmīgi sagatavoja reģiona bibliotēkas vietējas nozīmes bibliotēku akreditācijai.	X			2020.-2021.gadā akreditētas 36 vietējas nozīmes bibliotēkas.
Bibliotēka sekmīgi un savlaicīgi veica reģiona bibliotēku darba rādītāju apkopošanu un datu rediģēšanu Latvijas Digitālajā kultūras kartē.	X			
Pārskata periodā bibliotēka regulāri rīkoja seminārus reģiona bibliotekāriem, iepazīstināja ar nozares aktualitātēm, organizēja profesionālās pilnveides mācības.	X			Vidēji gadā rīkoti 7 semināri, 1 pieredzes brauciens.
Bibliotēka piedalījās novadu bibliotēku krājumu inventarizācijās.	X			Konsultācijas par inventarizācijas norisi, datu apkopošana BIS ALISE.
Bibliotēka sekmīgi veica reģiona pašvaldību bibliotēku profesionālo vadību, bibliotēkārā darba koordināciju reģionā, konsultācijas novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem un izglītības iestāžu bibliotēkām.	X			Bibliotēkas metodiskais un konsultatīvais darbs ir labā līmenī.

Bibliotēkas infrastruktūra				
Bibliotēkas telpu platība, to tehniskais stāvoklis ir atbilstoši, lai veiktu bibliotēkas funkcijas, sniegtu kvalitatīvus un daudzveidīgus bibliotekāros pakalpojumus.		X		Publiskās pieejamības telpas – 1118 m ² . Neraugoties uz to, ka ir veikti vairāki uzlabojumi (telpu remonts SBA un Krājuma komplektēšanas un apstrādes nodaļā, apgaismes ķermeņu nomaiņa, projekts pagrabstāva remontam), pašreizējās telpas ierobežo bibliotēkas attīstību un kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem.
Telpu iekārtojums ir funkcionāls. Ir nodrošināti ērti apstākļi dažādām mērķgrupām.		X		Pašreizējo iespēju robežās.
Bibliotēkā ir telpa pasākumiem.		X		Atsevišķas telpas nav, nelieliem pasākumiem tiek izmantota lasītava.
Bibliotēkā ir mācību un semināru telpa.		X		Tiek izmantotas netālu esošās bērnu un jauniešu bibliotēkas “Vecliepājas rūķis” telpas.
Bibliotēkā ir izveidota klusā (individuālā) lasītava.		X		Izveidotas atsevišķas individuālas darba vietas krājuma zonā.
Telpu noformējums ir informatīvs un estētiski pievilcīgs.		X		
Telpu apgaismojums ir labs.	X			
Mēbeļu un pārējā aprīkojuma atbilstība – laba.	X			
Tehnoloģiskais nodrošinājums lietotājiem (datori, multifunkcionālās iekārtas) ir labs.	X			8 datori.

Tehnoloģiskais nodrošinājums darbiniekiem (datori, printeri, multifunkcionālās iekārtas, skeneri) ir labs.	X			29 datori.
Klimatiskie apstākļi telpās ir atbilstoši prasībām.	X			
Bibliotēka ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.			X	Bibliotēka izvietota vairākos stāvos, augstas kāpnes.
Apmeklētāju informēšanai pie ieejas ir plāksne ar bibliotēkas nosaukumu un darba laiku.	X			
Pilsētā ir izvietotas norādes uz bibliotēku.	X			

Slēdziens

Liepājas Centrālā Zinātniskā bibliotēka atbilst akreditācijas nosacījumiem, un akreditācijas rezultātā bibliotēkai jāpiešķir **reģiona galvenās bibliotēkas statuss**.

Ieteikumi

1. Izvērtēt lasītavas krājuma aktualitāti un apjomu; norakstīt nolietotās un saturiski novecojušās grāmatas, apsvērt daļu krājuma iepludināt nozaru literatūras krājumā, tādējādi veicinot krājuma apgrozību.
2. Nodrošināt tīmekļa vietnē tulkošanas rīku.
3. Mudināt reģiona izglītības iestādes iegādāties BIS ALISE un piedalīties elektroniskā kopkataloga veidošanā.
4. Rast iespēju bibliotēkā un filiālēs ieviest vienotas informatīvās norādes, informatīvos izdales materiālus.
5. Rast iespēju bibliotēkā un filiālēs ieviest vienota dizaina plastikāta lasītāju kartes.
6. Lai nodrošinātu bibliotēkas sniegto pakalpojumu pilnveidi, daudzveidīgā krājuma pieejamību un bibliotēkas kā vietējās kopienas centra attīstību, rast risinājumus bibliotēkas ēkas pārbūvei un paplašināšanai.

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

(paraksts*)

D.Šmita

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKU PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU